

Ufficio Stampa della Provincia autonoma di Trento

Piazza Dante 15, 38122 Trento

Tel. 0461 494614 - Fax 0461 494615

uff.stampa@provincia.tn.it

COMUNICATO n. 3479 del 03/12/2021

Traduzione in cimbrio

Di baibar von pèrng soinz di sèlln boda haltn hert

An fintzta atz 2 von kristmånat in di saal von Marangonerie von Kastèll von Buonconsiglio iztase gehaltet dar trèff augelekk drinn in “Ren pinn zungmindarhaitn” a ziklo trèff pensàrt haltante kunt von stòregen zungmindarhaitn boda lem in üsarne lentar, Ladinar, Mòknar un Zimbarn. Zo reda übar “Baibar vo pèrge un baibar vo zungmindarhait: dar ruòl von baibar in di debln kamöüschaftn” soinda gest di Anna Simonati profesören vo aministratìf rècht in di Universitét vo Tria, di Anna Maria Trenti Kaufman, boda iz gest dirèktören von Kulturinstitut Lusérn un est konrdinatören von Komitatt von Taütschan Zunginséln in Beleschlánt un di Michela Zucca, antropologa vorsitzaren vodar feroine Sherwood. Durchzovüara in trèff dar djornalist un schraibar afgå vodar zungmindarhait azara Alidad Shiri, boda hatt kontàr da dramatesche situatziong von baibar afgåne haüt zo tage.

In trèff hatta genump toal da provintziàl asesören vor di gesunthait un di sotziàl politike, bohintarhait un famildja Stefania Segnana boda hatt untarstricht in grüntliche ruol von baibar vürzovüara di famildje, zügla di khindar un vürzovüara di traditziongen, ditza hèrta, ma no mearar in di lentar boda lem di zungmindarhaitn un di di lentar vo pèrge. Di Asesören hatt gedenkht in prodjèkt Co-living boda hatt azpe zil in sèll nèt zo lazza learn di lentar vo pèrge a tema disar boda steat starch ka hèrtz dar provintziàl Djunta.

In trèff di Anna Simonati hatt gedenkht ke ’z soinz di baibar boda hãm vürgetrakk di “ekonomì vo pèrge” un vor ditza mangsa soinz gehaltet “verletzlich ma nèt debl” un mang no soinz “starch un haltn hert” un guat auzohalta bazta vürkhint.

Ditza hattz besteteget di Michela Zucca o boda hatt khött darzuar ke “gian vort von pèrng iz a questiong vo geslècht o” ’z soinz di baibar boda vortgian zo machase mearar frai vonar gesèllschaft boda schaffan di mårnen. An lestn di Anna Maria Trenti Kaufman hatt khött ke mòknar, ladinar un zimbarn lem in lentar vo pèrge un, siånka azza soinz åndarst di ummaz von åndarn, hãmसा alle gelebet in problèm vodar auzbåndarung: “In disa sotziàl organizatziong soinz gest di baibar boda hãm vürgevüart di ekonomì von pèrng, hãm gezügl di khindar un vürgevüart di famildja. Di baibar soinz gest di eltarn uantze vor lãnga zait auz pa djar, soinz gest di baibar boda hãm übartrakk di traditziongen un di zung in khindarn”.

Dramatisch daz sèll boda hatt kontart Alidad Shiri boda, åhevante zo khöda von soinz sber viazo von Afghanistan zuar in Bleschlánt, hatt gedenkht daz sèll boda soinz gest guat zo gebinna di baibar von djar 2000 vort sin in vorgånate summar, da hãm gemak studjårn, arbatn un soinz vortretar in parlamént un machan di pintarn o, pellar hãmसा njånka gehatt an nãm, ma lai “baibe von” “tochtar von” “di muatar von”. Un haüt boda bidar di baibar soinz nèt frai zo giana auz pa bege, z’arbata, zo studjara, da sber krise von sèll lãnt, da groaz erme vånk inn daz earst vo alln di baibar boda mochan machan sachandar desperàrt.

Dar trèff iz khent gètt garade durch televisiong affon kanàl 642 TML un bart bidar khemmen gelatt seng in di tang boda khemmen.

Übersetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene
(Traduzione a cura dello Sportello linguistico della Magnifica Comunità degli Altipiani Cimbri)

(cdt)